

Lázně v Mariánských Lázních

Lázeňské kolonády

Oficiální počátek lázní se datuje k 6. 11. 1818. Toho dne byly Mariánské Lázně vyhlášeny otevřenými lázněmi. V době největšího rozkvětu byla veřejná prostranství v okolí pramenů místem živého dění, neustále plná lidí – lázeňských hostů, ale také prodejců občerstvení, oplatek a dalšího zboží.

Prvními hosty byly významné osobnosti doby, šlechtici, králové a vysocí státní úředníci. Tato klientela byla velmi náročná a původní bažinaté území bylo potřeba pro spokojenost hostů přetvořit. Místní podnikatelé a i tepelský klášter investovali v době rozkvětu lázní mnoho peněz do stavby kolonád.

První významnou stavbou v místech dnešní kolonády byla sloupová hala zastřešující Křížový pramen. Byla postavena v roce 1818, tedy v čase, kdy byly lázně vyhlášeny lázněmi oficiálními. Křížový pramen byl jímán a vyvážen do nemocnic v celé Evropě. Na rovném prostranství byla vybudována zčásti dlážděná kolonáda, zatím bez dalších staveb. Další kolonáda, opět zděná, byla postavena v roce 1826 nad Ferdinandovým pramenem v Úšovicích. Je příjemně zasazena do údolí a obklopena parky. V témže roce začal být jímán Ambrožův pramen a i nad ním byl postaven pavilon.

V roce 1861 byla postavena horní (jitřní) kolonáda. Nad Rudolfovým pramenem v Úšovicích byl v roce 1867 postaven dřevěný pavilon, který tam stojí dodnes. V roce 1869 byl postaven nový (dnešní) pavilon u Lesního pramene a do Nových Lázní byl přiveden Ferdinandův pramen ke koupelím. Vodu z Úšovic tlačil parní stroj.

V roce 1870 byl vyveden úšovický Ferdinandův pramen na kolonádu a dosud kruhový pavilon Karolína pramene byl rozšířen o dvě křídla. V blízkosti Křížového pramene byl téhož roku postaven uprostřed kolonády železný hudební pavilon, který zde přetrvával až do roku 1888. V tomto roce započala stavba novobaročnické litinové kolonády, která nahradila zde stojící společenský dům. Stavba to byla velice moderní, již osvětlená elektrickým proudem, a zásadně změnila vzhled a ráz kolonády. Dodnes je jednou z nejznámějších dominant Mariánských Lázní. Hosté se zde mohli procházet i za deště a za doprovodu živé hudby z nedalekého hudebního pavilonu popíjet minerální vodu. Na konci kolonády, pod Rudolfovým a Karolininým pramenem, byl za rok postaven centrální společenský dům, dnešní Casino, dokončené v roce 1901. Roku 1911 byl na hlavní kolonádu vyveden z Úšovic i Rudolfův pramen.

Pak přišla první světová válka, poté hospodářská recese a druhá světová válka, v této době se zde nebudovalo. Nový režim po skončení války znarodnil všechny lázeňské domy. V padesátých letech vystřídali dřívější movitou klientelu rolníci a horníci a do Mariánských Lázní se jezdilo celoročně.

V sedmdesátých letech bylo nutné provést zásadní rekonstrukci lázeňského centra, která bohužel trvala příliš dlouho. Oprava novobarokní kolonády pavilonu Křížového pramene trvala od roku 1972 do roku 1981. Při této rekonstrukci byla vybudována dnešní další dominanta, zpívající fontána, která byla slavnostně otevřena 30. 4. 1986.

Léčení přírodními zdroji

Zdejší prameny mají jednu zvláštnost. Na velmi malém území vyvěrají desítky pramenů s velmi rozdílným složením. Ve městě je jich na 40 a v širším okolí více než 100. Díky tomu umožňují tyto přírodní léčivé zdroje léčení řady zdravotních potíží. Zdejší prameny se používají k pitné kúře, inhalacím a koupelím. Kromě minerální vody se využívá i přírodní oxid uhličitý, rašelina, která se těží v okolí, a hostům velmi prospívá čisté klima.

V Mariánských Lázních se léčí nemoci ledvin a močových cest, nemoci dýchacího ústrojí, pohybového ústrojí, metabolická onemocnění, gynekologická onemocnění včetně léčby neplodnosti a stavy po onkologických onemocněních. Aby byla léčba účinná, doporučuje se opakovat lékařem předepsané procedury po dobu minimálně 14 dnů, lépe 3 týdnů. Po této době jsou prokazatelné výsledky zlepšení zdravotního stavu. Lázně dobře fungují i jako prevence vzniku závažnějších zdravotních komplikací.

V Mariánských Lázních vyvěrají glauberské (síranové) prameny, které je vhodné pít ve větší míře pouze na lékařský předpis. Běžné kyselky můžete pít častěji. Populární je Lesní pramen za divadlem, na kolonádě pramení Křížový pramen, který byl i exportován a je to první doložený mariánskolázeňský pramen. Na druhé straně kolonády najdete Rudolfov a Karolinin pramen, v Úšovicích Ferdinandův a Antoníčkův pramen.

Praktické tipy

Na návštěvu lázeňského centra a kolonád si vyhraďte dostatek času, nejlépe několik hodin. Nenechte si ujít hlavní kolonádu, poslechněte si zpívající fontánu, můžete ochutnat teplé lázeňské oplatky. Trochu aktivity si užijete v okolí Lesního pramene nebo na kolonádě Ferdinandova pramene v Úšovicích. Cesta z hlavní kolonády k Ferdinandovu prameni trvá pěšky asi půl hodiny příjemnou vycházkovou chůzí.

On-line mapa zajímavostí z letáků Mariánskolázeňska zde:
<https://mapy.cz/s/1gDil>

Zdroj: Archiv Mariánskolázeňska, Hamelika RŠ, www.marianskolazne.cz

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

www.marianskolazne.info

Projekt byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR
z programu Ministerstva pro místní rozvoj.